

A ka kitea aua kura o Mahina, a e takoto nei ano aua kura ia Te whanau-a-Apanui.

Ka u ratou ki whangaparaoa, ka pangaa te kumara ki reira kia tupu ai, a e tupu tonu mai nei i to pari o taua whenua.

Ka tukua mai etahi o te iwi o te Arawa ki uta haere mai ai, ko te wake ki waho hoe haere mai ai, ko te hunga i haere i uta kotahi rau e whitu te kau topu, ko ta ratou rangatira ko Taiehu te ingoa, He kotikoti ta taua hunga o uta i te whenua, a mahi haere mai ana ratou a tae noa mai ki Tauranga.

Ka rere ano te arawa i te Ranga a Taiehu a tau rawa atu i Motiti, no Hawaiki tenei ingoa a Motiti.

Ka taunahatia e Tia a Rangiuru ko te Takapu-o-tapu-ika-nui-a-Tia.

Ka whakatika a Hei, ka taunahatia eia a Otawa, ko te takapu-nui-o-wai, taha-nui-a-Hei.

Ka whakatika a Tama-te-kapua ka taunahatia a Maketu, ko te kuraetanga o taku ihu te kumore o Maketu, ka tapaa te ingoa ko Motiti nui a Kahu.

U rawa mai a Te Arawa, kua u noa mai a Ruao ko Maketu noho ai.

Ano ka rere mai ra a Te Arawa, ka rapu a Rua i etahi hoa mona kia rere mai ano hoki aia, ki te whai mai i tana wahine i riro mai nei ia Tama te kapua, a hoe mai ana a Rua ma i runga i ta ratou waka ia Pukateawainui, a he ana a Tama i a Rua, tukua ana te wahine ma Tama.

8.—KO ETAHI ENEI O nga KOREBO WHAKAPAPA MO TE ARAWA, NA TA HORI KERI, K.C.B., i kohikohi.

KA oti ka toia ki waho, ka whakaaro a Tamatekapua ki tetahi tohunga mo runga ia Te Arawa, ka mamingatia a Ngatoroirangi rana, ko tana wahine ko Kearoa, ki te whai i te kawa o tona waka. Ko Kearoa ki te whakamama i te kohukohuru wahine whakanoanga. Ka eke mai raua ki runga ki te waka, ka maranga nga ra o te waka ra rere tonu mai. Kaore ko Tainui ke te waka a Ngatoroirangi. Ka rere mai nei a Te Arawa ka mahue atu ko Ruao i Hawaiki, ka riro mai tana wahine a Whakaotirangi ia Tamatekapua. Ka rere mai a Te Arawa a waenga moana ka rapu a Rua i tana wahine a kahai noake i kitea, ka mahara a Rua, kua riro tana wahine ia Tamatekapua.

Ka tahi a Rua ka marere ki te wai, hei tonga rawa mo te wahine. Ka wehe te ata me ona whetu, te ahiahi me ona whetu, ana ka he noa iho te whakaaro o nga tangata ia Te Arawa ka pohehe noa iho.

Otira tera ano hoki tetahi take i he ai taua waka, he paanga na Tama ki te wahine a Ngatoroirangi.

Ka rere mai te waka ra a tae noa mai ki Whangaparaoa, ka kite mai i uta e ura atu ano te pohutukawa, a whiua atu ana nga kura a Tauninihi ki te moana. Ka u ki uta, ka whiua atu nga kura o runga ia Te Arawa ki uta, a e tupu mai nei ano i te pari i Whangaparaoa. A kitea ano nga kura a Tauninihi ki te one o Mahiti, na Mahina i kite koia tenei pepeha mo te mea kite, e ka kitea te taonga makere, kahore e homai taua taonga makere no te mea, "Ko te parekura kite a Mahina." E kiia ana i whiua ai taua parekura, he kura hoki te pohutukawa e whero mai ana i uta, kite rawa ake kua horo, hinga noa iho tana whakaaro mo ana kura i whiua noatia ra ki te moana. Ronga rawa ake kua kitea aua kura, tae rawa atu ki te tiki, kihai i homai, a e takote mai nei ano aua kura kei te Whanau-a-apanui, a tae noa mai ki enei ra.

Ka haere mai a Taiehu i Whangaparaoa, ka ma uta tana haere mai ki te taunaha haere mai i nga whenua katoa o te tahaatika, a Maraenui, Opotiki, Ohiwa, Whakataane, Te Awa-a-te-atua, Maketu, a Tauranga ka tahi ratou ka noho i reira. Ka rere haere mai a Te Arawa i te moana, mea, mea, a ka taka ki waho o Maketu ka kite atu a Tamatekapua i te more o Maketu, ka taunahatia atu eia ko te kuraetanga o tana ihu. Ka kite hoki a Hei, ka taunahatia hoki eia a Otawa, "Ko te takapu o Waitahanui-a-Hei." Ka kite hoki a Tia kataunahatia eia tona wahi, "Ko te Takapu-o-tapu-ika-nui-a-Tia." Ka taunahatia e Naki a Motiti, "Ko Motiti-nui-a-Naki." Ka tukua nga puna ka tau te waka ra i te po. I te po e moe ana.

I Maketu a Ruao e noho ana. Kua u noa mai aia i Hawaiki, i ma runga mai i tana waka ia Pukateawainui, he haere mai tana ki te rapu mai i tana wahine i tahaetia mai e Tamatekapua. Ko Whakaotirangi te ingoa o te wahine a Ruao.

A tau ana tana waka, i te po ka haere atu tana hokowhitu ki te mea ia Te Arawa. Ka whiua atu nga matau, a mau ana aua matau ki nga kiato o te waka ra o Te Arawa, a toia mai ana Te Arawa ki uta. Kua takoto atu nga neke i te hokowhitu ra i te one i Maketu, a toia ana a Te Arawa e ratou i te po ki uta takoto ai.

Ka whawhai a Ruao raua ko Tama mo taua wahine, a mate ana a Tama i a Rua, a tukua ana te wahine a Rua ma Tama mo te mate o Tama i a Rua.

A i muri iho a taua whawhai ka noho a Tama ratou ko ana hoa i Maketu, a roa kau ka marara haere.

Ko Ngatoroirangi i haere ki te takahi waipuna i nga raorao a haere ana ki nga maunga ki te whakanoho atu a patuparehe (or patupaiarehe) ki reira, a hokimai ana ki Maketu noho ai, a whawhai rawa ake a Tama raua ko Kahumatamomoe haere tonu mai a Tama raua ko Ngatoro ki Tauranga ka kite ia Taiehu e noho ana i reira, e mahi kai aua ma ratou, koia "Te ranga a Taiehu" i tua atu o Motuboa. Ka haere ano a Tama ma a noho rawa atu i Katikati. Ka kai ratou i reira, pau ana a nga hoa, katikati tonu a Tama, waiho tonu iho hei ingoa mo tera wahi a "Katikati o Tamatekapua." Ka haere ano taua hunga noho rawa mai i Whakahau, he whakahaunga i te kai, koia a "Whakahau" haere tonu ratou ko Ngatoro ma waiho iho te kai, koia taua ingoa, he mea hoki te kai i whakahau kautia, kihai i kainga, a waiho iho hei ingoa. Ka haere ano ratou, mea, mea, Whitianga. Ko Whitianga-angairi o ratou i taua awa, mea, mea, Tangiaro. Ko te kowatu whakairi a Ngatoroirangi kei reira, a noho rawa mai i Moehau, i Hauraki. Ka tuturu te noho i reira, a mate noa iho ki reira, a kei reira ano a Tama e tanu ana.

9.—KO ETAHI ENEI O nga KOREBO O nga WHAKAPAPA MO HOROUTA. NA PARATENE OKAWHARE.

KO ENEI korero no Ngatiira. Ka riri ratou i a ratou riri mo a ratou rakau, mo nga maara kumara. Ka hanga te whakaaro ia ratou, ka tahi ka tikina e ratou, ka tangohia mai e ratou a Horouta, ia